

Lojze Bratina
BESEDE BLIŽINE
Razmišljanje ob nedeljskih evangelijih ABC

Urednica: s. Judita Mihelčič
© Za slovensko izdajo Družina d. o. o.
Prva izdaja
Jezikovni pregled: Marija Bratina
Oblikovanje: Tone Seifert
Grafična priprava: Družina d. o. o.
Izdala: Družina, d. o. o.
Založila: Družina, d. o. o.
Odgovarja: dr. Janez Gril
Natisnila: Formatisk d. o. o.
Naklada: 800 izvodov
Ljubljana, 2007

Slika na naslovnici: Marko I. Rupnik: Jezus in Samarijanka,
mozaik v »Dom krščanskih srečanj« v Capiagu (Como Italia)
Foto: David Bresciani

Vse informacije o knjigah založbe Družina dobite
na internetu: **<http://www.druzina.si>**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
27-565.2
BRATINA, Lojze, 1942-
Besede bližine : razmišljanje ob nedeljskih
evangelijih ABC /
Lojze Bratina. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2007
ISBN 978-961-222-665-7
232340992

Lojze Bratina

BESEDE BLIŽINE

Razmišljanje
ob nedeljskih evangelijih ABC

Ljubljana 2007

Spremna beseda

Pater Lojze Bratina nam je med letoma 2000 in 2003 teden za tednom na straneh duhovnosti v Družini z razlagami nedeljskih svetopisemskih odlomkov omogočil, da je božja beseda zaživela v nas v vsej živosti in raznolikosti. Že pred tem smo ga poznali po pridigah – prva zbirka njegovih homilij, pripravljenih za Radio Vatikan, je izšla že leta 1991 pod naslovom *Kruh besede* –, s to knjižno izdajo pa bomo ob pomoči tega občutljivega pisca znova prejemali navdihe za duhovno življenje.

Skozi pridigarjeva razmišljanja se prepoznavno vije rdeča nit. V tej zbirki homilij vstaja pred nami podoba ljubečega, usmiljenega Boga, »Boga z nami«, ki želi biti vsakomur blizu in se skloniti v »nižino naše bede«, Jezusa, ki kot po Faustiju zapiše p. Bratina, ni zakon, marveč ljubezen, ni kazen, marveč odpuščanje in zdravilo. Če se odpremo njemu, ki lahko podre naše meje in omejitve, in nismo vezani zgolj na svoje vire in sposobnosti, lahko sprejmemo življenje, ki nam ga Jezus daje v popolnejši obliki.

Božje bližine in njegovega sočutja ne moremo ohraniti le zase. Bog nam je izkazal sočutje, da bi ga med seboj delili, poudarja draveljski župnik in nas spominja na sv. Avgušтина, ki pravi, da takrat, ko vidiš ljubezen, vidiš Trojico. »Ljubezen je tista sled, po kateri se bližamo Izviru.«

Duhovnost, ki nam jo ponuja knjiga, ni daleč od konkretnosti in tudi zahtevnosti vsakdanjega življenja; nasprotno, zasidrana je v zrelem življenjskem realizmu, obarvanem s svetlobo vere. »Vera nas ne bo obvarovala težav. Te bodo zagotovo prišle. Z vero pa bomo premagovali nastajajoči strah. Vera bo za nas

tista nosilna moč, s katero bomo prebrodili kaotične vode,« zapiše pater Bratina. In dodaja, da v življenju ni vse tako bistveno, kakor se nam zdi; ni vse tako osrečujoče, kot se nam prvi hip obeta. Življenje nas preprosto brusi v pravo podobo ... »Živimo iz upanja, da bo končno Bog dopolnil naše življenje.«

Za patra Lojzeta pravijo, da je neomajen optimist. Čeprav se zaveda, da je svet, v katerem živimo, razbrazdan od mnogovrstnih nasprotij in zaznamovan z nasiljem, delitvami in s sovraštvom, pa je prepričan, da Bog v vsej zgodovini nad človekom ni obupal; ni se odrekel svojemu »izdelku«, marveč je celo njegovo napako znal vgraditi v zgodbo odrešenja. »On sam se želi slehernemu človeku do skrajnosti približati. Želi opogumiti vsakega, ki je že morda obupal in omagal v pozitivnem vrednotenju sebe, človeka. Da mu da možnost zaživeti novo življenje.« Mnoga njegova razmišljanja nas utrjujejo v prepričanju, da verovati v prvi vrsti pomeni zaupati, da nas na poteh življenja spremlja Bog, tisti Bog, ki se je ob Jezusovi smrti končno razodel kot zmagovalec.

Pisec nedeljskih razmišljanj, ki stran za stranjo razodeva svojo razgledanost v duhovni literaturi in spretnost v izražanju, življenja iz vere ne omejuje na osamljeno, individualno početje, marveč ga nenehno postavlja v širši kontekst. Vere zanj ni brez povezanosti z drugimi. Skrivnost razodetega Boga človeka osvetljuje, osmišlja in hrani, posebej znotraj občestva Cerkve.

Naj nas v letu Svetega pisma njegova razmišljanja ob nedeljski božji besedi, še zlasti evangelijskih, spodbujajo, da bomo iskali in okušali bližino s Tistim, v katerem »živimo, se gibljemo in smo«. Da bomo znali biti blizu drug drugemu in zidati občestvo.

Marjan Pogačnik

SPOMIN VSEH VERNIH RAJNIH

(2 Mkb 12, 43–46; Ps 102, 8.10.13–14.15–16.17–18a;
2 Kor 5, 1. 6–10; Jn 12,23–38)

Praznik spominov in upanja

Od samih začetkov, od najstarejših kultur do danes, lahko spremljamo človeka v njegovem soočanju s pokojnimi. Krščanski spomin vernih rajnih pomeni obliko takšnega soočanja skozi vso zgodovino. Spominjamo se svojih rajnih in ob tej priložnosti, v duhu spoštljivosti in resnosti, vendar ne brez perspektive upanja, razmišljamo hkrati o smislu lastnega enkratnega življenja. Čemu živimo? Kaj sploh človek je? Kaj zares ostane? ... Če seveda nismo zaslepljeni jetniki čutnega, porabniškega, materialističnega sveta. Če nam ni, kot bi rekel že sv. Pavel, naš bog trehuh. Sredi nešteto možnih vidikov, ki jih prinašajo učenjaki psihologi, biologi, filozofi, se sleherni človek lahko poglablja v svoje lastno, povsem neponovljivo življenjsko zgodbo. Kaj nam govori? Kaj nam šepetajo glasovi našim očem nevidnih, za vedno preminulih dragih? Nam kristjanom praznik vernih rajnih med drugim razpira tisto izkušnjo, ki je sicer lastna vsem ljudem: izkušnjo minevanja. Izkušnjo smrti. O tej resničnosti so se npr. že pesniki pretresljivo izpovedovali. »So v tem svetu čudoviti trenutki; so v tem svetu ure strahotne groze; toda vse to nam je zakrito. Ko človek umre, umre z njim njegov prvi sneg in njegov prvi poljub in njegov prvi boj ... vse to ponese s seboj. Kaj vendar vemo o svojem prijatelju, bratu, kaj vemo o svojem ljubljenem? In o svojem očetu,

mi, ki vse vemo, ne vemo nič. Ljudje izginjajo. Povratka ni. Vsi skrivnostni svetovi izginjajo. Vedno znova bi rad izkričal to nepovratnost,« pravi ruski pesnik Jevgenij Jevtušenko. Če v zavesti takšne neizprosne minljivosti nemo postojimo na grobovih svojih dragih in nešteto drugih neznanih, se morda vprašamo: Kaj je za njimi ostalo?

Vendarle izkušnja minljivosti za kristjane ne izgine v prazno. V duhu vere nam je čas minevanja hkrati čas zorenja. Za vse klitje, ki se dogaja in bo ostalo za večno. »Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje« (Jn 12,25).

Sleherno naše dejanje, doživetje, prizadevanje ... lahko pojmujeemo kot seme za rast sadov v novem bivanju. Zgodilo se bo to v objemu božjega usmiljenja, kjer bomo lahko odložili težo bivanja in potočili še neizjokano solzo. Ko ob spominu vernih rajnih polagamo cvetje in prižigamo luči na grobovih naših rajnih, ne počenjamo tega iz zgolj rahlega nostalgичnega razpoloženja, marveč to početje izraža našo vero in naše upanje. Svoje sveče prižigamo ob velikonočni sveči, ob znamenju Kristusa, ki pomeni Pot in Življenje. Kristusa, mrtvega in vstalega! Pred to podobo nas vseh, ki bomo zagotovo umrli in, verujemo, vstali! Kot kristjani lahko vedno navedemo, v čem je razlog našega upanja: »Kristus Jezus, ki je umrl, še več, ki je bil obujen od mrtvih in sedi na Božji desnici, ter posreduje za nas« (Rim 8,35). On izžareva v nas in nas prežarja že sedaj z božjim življenjem. Bog Življenja, ki se je izkazal solidarnega s svojim Sinom, je in bo solidaren tudi z nami. Nič nas ne more ločiti od njega. Niti grob ne.

Kazalo

Spremna beseda	5
Leto A	7
Prva adventna nedelja	8
Druga adventna nedelja	10
Tretja adventna nedelja	12
Četrta adventna nedelja	14
Gospodovo razglašenje	16
Praznik Jezusovega krsta	18
Druga navadna nedelja	20
Tretja navadna nedelja	22
Četrta navadna nedelja	24
Peta navadna nedelja	26
Šesta navadna nedelja	28
Sedma navadna nedelja	30
Osma navadna nedelja	32
Deveta navadna nedelja	34
Prva postna nedelja	36
Druga postna nedelja	38
Tretja postna nedelja	40
Četrta postna nedelja	42
Peta postna – tiha nedelja	44
Velika noč	46
Druga velikonočna nedelja, nedelja božjega usmiljenja	48
Tretja velikonočna nedelja	50
Četrta velikonočna nedelja	52
Peta velikonočna nedelja	54
Šesta velikonočna nedelja	56
Sedma velikonočna nedelja	58
Binkošti	60
Nedelja Svete Trojice	62
Deseta navadna nedelja	64

Enajsta navadna nedelja	66
Dvanajsta navadna nedelja	68
Trinajsta navadna nedelja	70
Štirinajsta navadna nedelja	72
Petnajsta navadna nedelja	74
Šestnajsta navadna nedelja	76
Sedemnajsta navadna nedelja	78
Osemnajsta navadna nedelja	80
Devetnajsta navadna nedelja	82
Dvajseta navadna nedelja	84
Enaindvajseta navadna nedelja	86
Dvaindvajseta navadna (angelska) nedelja	88
Triindvajseta navadna nedelja	90
Štiriindvajseta navadna nedelja	92
Petindvajseta navadna nedelja	94
Šestindvajseta navadna nedelja	96
Sedemindvajseta navadna nedelja	98
Osemindvajseta navadna nedelja	100
Devetindvajseta navadna nedelja	102
Trideseta navadna nedelja	104
Enaintrideseta navadna nedelja	106
Dvaintrideseta navadna nedelja	108
Triintrideseta navadna nedelja	110
Praznik Kristusa Kralja	112
Leto B	115
Prva adventna nedelja	116
Druga adventna nedelja	118
Tretja adventna nedelja	120
Četrta adventna nedelja	122
Božič	124
Druga nedelja po božiču	126
Nedelja Jezusovega krsta	128
Druga navadna nedelja	130

Tretja navadna nedelja	132
Četrta navadna nedelja	134
Peta navadna nedelja	136
Šesta navadna nedelja	138
Sedma navadna nedelja	140
Osma navadna nedelja	142
Deveta navadna nedelja	144
Prva postna nedelja	146
Druga postna nedelja	148
Tretja postna nedelja	150
Četrta postna nedelja	152
Peta postna, tiha nedelja	154
Cvetna nedelja	156
Velika noč	158
Druga velikonočna nedelja	160
Tretja velikonočna nedelja	162
Četrta velikonočna nedelja	164
Peta velikonočna nedelja	166
Šesta velikonočna nedelja	168
Sedma velikonočna nedelja	170
Binkošti	172
Sveta Trojica	174
Enajsta navadna nedelja	176
Dvanajsta navadna nedelja	178
Trinajsta navadna nedelja	180
Štirinajsta navadna nedelja	182
Petnajsta navadna nedelja	184
Šestnajsta navadna nedelja	186
Sedemnajsta navadna nedelja	188
Osemnajsta navadna nedelja	190
Devetnajsta navadna nedelja	192
Dvajseta navadna nedelja	194
Enaindvajseta navadna nedelja	196
Dvaindvajseta navadna nedelja	198
Triindvajseta navadna nedelja	200

Štiriindvajseta navadna nedelja	202
Petindvajseta navadna nedelja	204
Šestindvajseta navadna nedelja	206
Sedemindvajseta navadna nedelja	208
Osemindvajseta navadna nedelja	210
Devetindvajseta navadna nedelja	212
Trideseta navadna nedelja	214
Enaintrideseta navadna nedelja	216
Dvaintrideseta navadna nedelja	218
Triintrideseta navadna nedelja	220
Kristus, kralj vesoljstva	222
 Leto C	 225
Prva adventna nedelja	226
Druga adventna nedelja	228
Tretja adventna nedelja	230
Praznik božje Matere Marije	232
Praznik Jezusovega krsta	234
Druga navadna nedelja	236
Tretja navadna nedelja	238
Četrta navadna nedelja	240
Peta navadna nedelja	242
Šesta navadna nedelja	244
Sedma navadna nedelja	246
Osma navadna nedelja	248
Deveta navadna nedelja	250
Prva postna nedelja	252
Druga postna nedelja	254
Tretja postna nedelja	256
Četrta postna nedelja	258
Peta postna nedelja	260
Velika noč	262
Druga velikonočna nedelja	264
Tretja velikonočna nedelja	266
Četrta velikonočna nedelja	268

Peta velikonočna nedelja	270
Šesta velikonočna nedelja	272
Sedma velikonočna nedelja	274
Binkošti	276
Praznik Sv. Trojice	278
Deseta navadna nedelja	280
Enajsta navadna nedelja	282
Rojstvo Janeza Krstnika	284
Trinajsta navadna nedelja	286
Štirinajsta navadna nedelja	288
Petnajsta navadna nedelja	290
Šestnajsta navadna nedelja	292
Sedemnajsta navadna nedelja	294
Osemnajsta navadna nedelja	296
Devetnajsta navadna nedelja	298
Dvajseta navadna nedelja	300
Enaindvajseta navadna nedelja	302
Dvaindvajseta navadna nedelja	304
Triindvajseta navadna nedelja	306
Štiriindvajseta navadna nedelja	308
Petindvajseta navadna nedelja	310
Šestindvajseta navadna nedelja	312
Sedemindvajseta navadna nedelja	314
Osemindvajseta navadna nedelja	316
Devetindvajseta navadna nedelja	318
Trideseta navadna nedelja	320
Enaintrideseta navadna nedelja	322
Dvaintrideseta navadna nedelja	324
Triintrideseta navadna nedelja	326
Štiriintrideseta navadna nedelja	328
Jezusovo darovanje, svečnica	330
Vnebohod	332
Povišanje sv. križa	334
Spomin vseh vernih rajnih	336